

OPAL in Wales

Want to learn a bit more about your local environment, get out of the house, have fun and take part in an important national scientific survey?

The Open Air Laboratories (OPAL) network, is a National Lottery funded, UK-wide citizen science initiative that allows you to get hands-on with nature, whatever your age, background or level of ability.

OPAL offers high quality reusable resources, training and other support to enable community groups and individuals to carry out up to 6 different surveys using easy to identify indicator species.

These surveys were developed by a number of organisations and universities, to enable the general public to gather data, which will be collated and will help produce a snapshot of the state of the environment in the UK and could also help demonstrate wider environmental variations, such as climate change or species adaptation:-

The six current surveys are:-

- **Bug Count** (finding and recording small invertebrates)
- **Water Quality** (looking at creatures living in ponds and lakes)
- **Air Quality** (using Lichens on trees as indicators of Nitrogen pollution).
- **Biodiversity** (looking at life in hedgerows)
- **Soil Quality** (using earthworm species as indicators)
- **Tree Health** (the latest survey to be developed, in response to the latest threat of disease to oak and ash trees)

Bob Griffiths

These surveys are suitable for all ages and abilities, and are designed to be easily repeatable, allowing groups to monitor the wildlife in their local area over a long period, or compare a number of sites within their local area.

OPAL in Wales is being run by a partnership between Cofnod (The North Wales Local Records Centre), the North Wales Wildlife Trust and the National Museum of Wales, who employ a network of Community Scientists to work to support community groups in their regional area.

Bob Griffiths is based at Cofnod's offices in Bangor and will be happy to visit your group, to assist with OPAL in your local area, and is happy to work in either Welsh or English; the OPAL resources are available in either language.

Bob can be contacted on **01248 672680 / 07786 634951** or **bob.griffiths@cofnod.org.uk**
More information can be found on our website **www.opalexplornature.org**

OPAL yng Nghymru

Eisiau dysgu ychydig mwy am eich amgylchedd lleol, cael hwyl a chymryd rhan mewn arolwg gwyddonol cenedlaethol pwysig?

Mae'r Labordai Awyr Agored, (OPAL), yn fenter gwyddoniaeth dinesydd ar draws y DU a ariennir gan y Loteri Genedlaethol sy'n eich galluogi i gael profiad ymarferol gyda natur; beth bynnag eich oed, cefndir neu lefel o allu.

Mae OPAL yn cynnig adnoddau y gellir eu haildefnyddio o ansawdd uchel, hyfforddiant, a chymorth arall i alluogi grwpiau cymunedol, ysgolion ac unigolion i gyflawni hyd at 6 arolwg gwahanol gan ddefnyddio rhywogaethau sydd yn hawdd i'w adnabod fel dangosyddion.

Datblywyg yr arolygon hyn gan nifer o sefydliadau a phrifysgolion, i alluogi'r cyhoedd casglu data bydd yn helpu i greu cipolwg ar gyflwr yr amgylchedd yn y DU, a gallai hefyd helpu i ddangos newidiadau amgylcheddol ehangach, megis y newid yn yr hinsawdd neu bod rhai rhywogaethau yn addasu ac ymestyn eu tiriogaeth:

Y chwe arolygon presennol yw: -

- **Chwilio Chwilog** (darganfod a chofnodi infertebratau bychain)
- **Ansawdd dŵr** (gan edrych ar creaduriaid sy'n byw mewn pyllau a llynnoedd)
- **Ansawdd Aer** (gan ddefnyddio cennau ar goed fel dangosyddion o lygredd Nitrogen).
- **Bioamrywiaeth** (edrych ar fywyd mewn gwrychoedd)
- **Ansawdd Pridd** (gan ddefnyddio rhywogaethau pryfed genwair fel dangosyddion)
- **Iechyd Coed** (yr arolwg diweddaraf i gael ei ddatblygu, mewn ymateb i'r bygythiad diweddaraf o glefyd mewn coed Derw ac Onnen)

Mae'r arolygon hyn yn addas ar gyfer pob oed a gallu, ac yn cael eu cynllunio i fod yn hawdd i'w ail wneud, gan alluogi grwpiau i fonitro'r bywyd gwyllt yn eu hardal leol dros gyfnod hir, neu cymharu nifer o safleoedd o fewn eu hardal leol.

Mae OPAL yng Nghymru yn cael ei redeg gan bartneriaeth rhwng Cofnod (Y Ganolfan Cofnodion Lleol Gogledd Cymru), yr Ymddiriedolaeth Bywyd Gwyllt Gogledd Cymru ac Amgueddfa Genedlaethol Cymru; sy'n cyflogi rhwydwaith o Gwyddonwyr Cymunedol i weithio i gefnogi grwpiau cymunedol lleol.

Mae **Bob Griffiths** yn gweithio o swyddfydd Cofnod ym Mangor a mi fydd yn hapus i ymweld â'ch grŵp, i gynorthwyo gyda OPAL yn eich ardal leol, ac yn hapus i weithio naill ai yn Gymraeg neu yn Saesneg; mae adnoddau OPAL ar gael yn y naill iaith.

Gellir cysylltu â Bob ar **01248 672680 / 07786 634951** neu **bob.griffiths@cofnod.org.uk**
Gellir cael rhagor o wybodaeth ar gael ar ein gwefan **www.opalexplornature.org**

cofnod

Gwasanaeth Gwybodaeth Amgylcheddol Gogledd Cymru
North Wales Environmental Information Service

www.cofnod.org.uk